

Marcel Štefancič, jr.

FILMSKI ALMANAH 2013

Depresija najboljših let našega življenja

Marcel Štefančič, jr.

**FILMSKI
ALMANAH
2013**

Depresija najboljših let našega življenja

UMco, Ljubljana, 2014

Marcel Štefančič, jr.

FILMSKI ALMANAH 2013

Depresija najboljših let našega življenja

© Marcel Štefančič, jr., 2014, vse pravice pridržane

Izdajatelj in založnik:

UMco d. d.

Urednik: Samo Rugelj

Pomočnica urednika: Renate Rugelj

Oblikovanje ovitka: Žiga Valetič

Postavitev: Aleš Cimprič

Fotografije na naslovnici in v notranjosti: iz arhiva filmskih distributerjev za promocijske namene

Tisk: NTD d. o. o.

Naklada: prvi natis, 200 izvodov, sprotni tisk

Ljubljana, 2013

ISSN 1318-2455

Izdajo Filmskega Almanaha 2013 so podprli:

- Cenex, zanj: Janko Čretnik
- Cinemania group, zanj: Sreten Živojinović
- Continental film, zanj: Manja Verbič
- Javni zavod Kinodvor, zanj: Nina Peče
- Kolosej, zanj: Barbara Van

UMco d. d.

Leskoškova 12, 1000 Ljubljana

tel.: 01/520 18 30

e-pošta: premiera@umco.si

www.premiera.si

KAZALO IZVIRNIH IN DOMAČIH NASLOVOV

00.30 – Tajna operacija	149	<i>Big Wedding, The</i>	207
<i>2 Guns</i>	56	<i>Bling Ring</i>	19
2 na muhi	56	<i>Bling Ring, The</i>	19
Abeceda seksa	13	<i>Blokada</i>	20
<i>About Time</i>	187	<i>Blue Jasmine</i>	158
<i>Admission</i>	191	Brez nadzora staršev	26
<i>Adria Blues</i>	13	<i>Broken City</i>	165
<i>After Earth</i>	28	<i>Byzantium</i>	27
Ali-ali	15	<i>Call, The</i>	105
<i>All Is Lost</i>	215	<i>Camille redouble</i>	198
<i>Amantes pasajeros, Los</i>	123	<i>Captain Phillips</i>	100
<i>Amour</i>	122	<i>Carrie</i>	28
Ana Karenina	15	Čas po Zemlji	28
<i>Anchorman 2: The Legend Continues</i>	96	Čas za novo državo – Prvi kongres državljanov NSK	
<i>Anna Karenina</i>	15	države v času, Berlin	29
<i>Après mai</i>	144	Čefurji raus!	33
<i>Arbitrage</i>	16	<i>Company You Keep, The</i>	220
Arbitražna	16	<i>Conjuring, The</i>	174
<i>Aventuras de Tadeo Jones, Las</i>	200	<i>Counselor, The</i>	195
Avioni	17	<i>Csak a szél</i>	184
<i>Bad Grandpa</i>	146	Čudežu naproti	35
Balkanska bojevnica	18	Čudovita bitja	37
<i>Barbara</i>	18	Daleč za griči	37
<i>Battle of the Year</i>	190	<i>Dans la maison</i>	210
<i>Beasts of the Southern Wild</i>	223	<i>Dead Man Down</i>	155
<i>Beautiful Creatures</i>	37	Dej mi, no!	39
<i>Before Midnight</i>	170	<i>Delivery Man</i>	51
<i>Behind the Candelabra</i>	134	<i>Despicable Me 2</i>	95
		<i>Diana</i>	40
		Dirka življenja	41

Django brez okovov	42	<i>Frozen</i>	111
<i>Django Unchained</i>	42	G.I. Joe: Maščevanje	71
<i>Djeca</i>	160	<i>G.I. Joe: Retaliation</i>	71
Dokufest – Prizren	43	<i>Gangster Squad</i>	70
Dostavljalec	51	Gangsterska enota	70
Drzna igra	52	<i>Good Day to Die Hard, A</i>	203
Drzni par	52	Gospodar	72
Duh leta '45	54	Gravitacija	74
Duhovnikovi otroci	55	<i>Gravity</i>	74
<i>Dupa dealuri</i>	37	<i>Great Gatsby, The</i>	207
Duša	55	<i>Gremo mi po svoje 2</i>	75
Dvigni	57	Grossmannov festival	
<i>Dvojina</i>	58	fantastičnega	
Elizij	59	filma in vina	76
<i>Elysium</i>	59	<i>Grown Ups 2</i>	152
<i>Ender's Game</i>	60	<i>Guerre est déclarée, La</i>	177
Enderjeva igra	60	<i>Halimin put</i>	77
<i>Epic</i>	188	Halimina pot	77
<i>Ernest et Célestine</i>	61	<i>Halt auf freier Strecke</i>	204
Ernest in Celestina	61	<i>Hangover Part III, The</i>	172
<i>Escape Plan</i>	138	<i>Hannah Arendt</i>	77
<i>Et si on vivait</i>		<i>Hansel and Gretel:</i>	
<i>tous ensemble?</i>	100	<i>Witch Hunters</i>	127
<i>Evil Dead</i>	222	<i>Hearat Shulayim</i>	156
<i>Få meg på, for faen</i>	39	<i>Heat, The</i>	52
<i>Falsifikator</i>	166	Hipnotizer	78
<i>Family, The</i>	128	<i>Hitchcock</i>	81
<i>Fast & Furious</i>	79	Hitri in drzni 6	79
Festival dokumentarnega		<i>Hobbit, The: The Desolation</i>	
filma	61	<i>Of Smaug</i>	83
<i>Feuchtgebiete</i>	211	Hobit – Smaugova pušča	83
<i>Fifth Estate, The</i>	162	<i>Holy Motors</i>	84
Film 43	69	<i>Host, The</i>	55
Film, da te kap 5	68	<i>Hunger Games, The:</i>	
<i>Filth</i>	197	<i>Catching Fire</i>	87
<i>Frozen Ground, The</i>	189	<i>Hvala za Sunderland</i>	82

Hyde Park na reki Hudson	86	Ko letijo vrane	108
<i>Hyde Park on Hudson</i>	86	Konec je tu	108
<i>Hypnotisören</i>	78	<i>Kon-Tiki</i>	109
<i>Identity Thief</i>	200	Kronike podzemlja:	
Igre lakote:		Mesto kosti	110
Kruto maščevanje	87	<i>Last Stand, The</i>	219
<i>Impossible, The</i>	145	<i>Last Vegas</i>	112
<i>Inside Llewyn Davis</i>	124	Ledeni zmaj	111
<i>Internship, The</i>	175	Ledeno kraljestvo	111
<i>Inuk</i>	89	Legende v Vegasu	112
Inukovo potovanje	89	<i>L'enfant d'en haut</i>	160
<i>Iron Man 3</i>	89	LIFFe	113
<i>Isdraken</i>	111	<i>Lincoln</i>	119
<i>Izgubljen, da najden</i>	90	<i>Little Big Panda</i>	129
<i>Izhod</i>	92	Ljubezeni	122
<i>Jack the Giant Slayer</i>	94	Ljubimci nad oblaki	123
Jack, morilec velikanov	94	Llewyn Davis	124
<i>Jagten</i>	127	<i>Lone Ranger, The</i>	157
Jaz, baraba 2	95	<i>Lore</i>	125
Jebeš novice	96	Lov	127
Jekleni mož	96	Lovca na čarovnice	127
Jelenček Niko 2	97	Mačeta ubija	127
Jimmy P.	98	<i>Machete Kills</i>	127
<i>Jimmy P.: Psychotherapy</i>		Malavita	128
<i>of a Plains Indian</i>	98	Mali veliki panda	129
<i>jOBS</i>	99	<i>Mama</i>	129
<i>Jour des corneilles, Le</i>	108	<i>Man of Steel</i>	96
Jurij in pogumni vitezi	99	<i>Master, The</i>	72
<i>Justin and the</i>		Mea maxima culpa:	
<i>Knights of Valour</i>	99	Molk v božji hiši	130
Kaj ko bi živeli vsi skupaj	100	<i>Mea Maxima Culpa: Silence</i>	
Kapitan Phillips	100	<i>in the House of God</i>	130
<i>Kick-Ass 2</i>	102	Mi smo Millerjevi	131
Kino Otok	103	<i>Migliore offerta, La</i>	139
Klic v sili	105	<i>Misérables, Les</i>	147
<i>Klip</i>	106	Mogočni Oz	133

Moje življenje		Osamljeni jezdec	157
z Liberacejem	134	Otožna Jasmine	158
Mojstri iluzij	135	Otroci Sarajeva	160
<i>Monsters University</i>	167	Otrok iz zgornjega	
<i>More Than Honey</i>	206	nadstropja	160
<i>Mortal Instruments, The:</i>		<i>Oz the Great and Powerful</i>	133
<i>City of Bones</i>	110	<i>Pacific Rim</i>	154
<i>Movie 43</i>	69	Padec Olimpa	161
Na cesti	136	<i>Pain & Gain</i>	57
Načrt za pobeg	138	<i>Parental Guidance</i>	26
Najboljša ponudba	139	<i>Patatje Oorlog</i>	15
Napad na Belo hišo	140	<i>Paulette</i>	18
Naslednji ste vi	141	Peta veja oblasti	162
Ne	141	<i>Philomena</i>	163
Nekaj je v zraku	144	<i>Planes</i>	17
Nemogoče	145	Plesalka v senci	165
Nerodna tajnica	146	Podkupljeno mesto	165
Nesramni dedi	146	Ponarejevalec	166
Nesrečniki	147	<i>Populaire</i>	146
<i>Niko 2: Lentäjäveljekset</i>	97	Pošasti z univerze	167
<i>No</i>	141	Pozaba	168
Noč grozljivk 6 - Kinodvor	147	Pr' konc sveta	176
<i>Now is Good</i>	170	Pred polnočjo	170
<i>Now You See Me</i>	135	Preden umrem	170
<i>Oblivion</i>	168	Prekrokana noč 3	172
Obljubljena dežela	150	<i>Prelomnica</i>	173
Očiščenje	151	Priklicano zlo	174
Odrasli 2	152	Pripravnika	175
Odvisniki od seksa	153	<i>Promised Land</i>	150
Ognjeni obroč	154	<i>Purge, The</i>	151
Okus maščevanja	155	R.I.P.D. - urad za pokojnike	181
<i>Olympus Has Fallen</i>	161	<i>R.I.P.D.</i>	181
<i>On the Road</i>	136	Razbijač Ralph	176
One Direction: To smo mi	155	Razglasitev vojne	177
<i>Only God Forgives</i>	182	<i>Razredni sovražnik</i>	178
Opomba	156	<i>Red 2</i>	204

<i>Riddick</i>	181	Svinjarija	197
<i>Runner Runner</i>	52	<i>Tabu</i>	198
<i>Rush</i>	41	Tad Jones in iskanje	
<i>Safe Haven</i>	221	izgubljenega mesta	200
<i>Sammy's avonturen 2</i>	183	Tatica identitete	200
Samo bog odpušča	182	Teksaški pokol z	
Samo veter	184	motorko 3D	201
Samova pustolovščina 2	183	Terezina krivda	200
<i>Scary Movie 5</i>	68	<i>Texas Chainsaw 3D</i>	201
Še enkrat, Camille	198	<i>Thanks for Sharing</i>	153
Seanse	184	<i>Thérèse Desqueyroux</i>	200
Sedem psihopatov		<i>This is the End</i>	108
in shih tzu	186	<i>This Is Us: One Direction</i>	155
<i>Sessions, The</i>	184	Thor: Svet teme	201
<i>Seven Psychopaths</i>	186	<i>Thor: The Dark World</i>	201
<i>Shadow Dancer</i>	165	<i>To Do List, The</i>	13
<i>Side Effects</i>	193	<i>To the Wonder</i>	35
<i>Silver Linings Playbook</i>	217	<i>Turbo</i>	203
Skozi čas	187	Umri pokončno:	
Skrivnostni varuhi gozda	188	Dober dan za smrt	203
Smrkci 2	189	Upokojeni, oboroženi,	
Smrt v ledu	189	nevarni 2	204
<i>Smurfs 2, The</i>	189	Ustavljen na poti	204
<i>Space Pirate</i>		V hiši	210
<i>Captain Harlock</i>	209	<i>Vaje v objemu</i>	205
<i>Spirit of '45, The</i>	54	Več kot med	206
Spopad na plesišču	190	Velika poroka	207
Sprehod z dinozavri	191	Veliki Gatsby	207
Sprejemci	191	Veliki mojster	208
<i>Srečen za umret</i>	192	Vesoljski pirat	
<i>Star Trek Into Darkness</i>	225	kapitan Harlock	209
Stranski učinki	193	Vlačne cone	211
<i>Submarino</i>	194	Volk z Wall Streeta	212
<i>Svečenikova djeca</i>	55	Vse je izgubljeno	215
Svetovalec	195	<i>Walking with Dinosaurs 3D</i>	191
Svetovna vojna Z	196	<i>We're the Millers</i>	131

<i>White House Down</i>	140	Zadnja bitka	219
<i>Wolf of Wall Street, The</i>	212	Zakon molka	220
Wolverine	217	<i>Zambezia</i>	220
<i>Wolverine, The</i>	217	Zambezija	220
<i>World War Z</i>	196	Zavetje	221
<i>World's End, The</i>	176	<i>Zero Dark Thirty</i>	149
<i>Wreck-It Ralph</i>	176	Zlobni mrtveci	222
<i>Yi dai zong shi</i>	208	Zveri južne divjine	223
<i>You're Next</i>	141	Zvezdne steze: V temo	225
Za dežjem posije sonce	217		

RAZREDNI SOVRAŽNIK

Film je lani umrl. Ali pa – skoraj umrl. Vsaj tako so govorili. Toda zgodbe o »koncu filma« ali pa »smrti filma« niso nič novega. Poslušali smo jih v petdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je vzletela televizija. Konec filma! Kdo bo zdaj še hodil v kino? Poslušali smo jih na začetku osemdesetih, ko so Japonci lansirali prve videokasete. Konec filma! Kdo bo zdaj še hodil v kino? Poslušali smo jih v tem stoletju, ko so se pojavili piratski torrenti. Konec filma! Kdo bo zdaj še hodil v kino? Toda vsakič se je zgodilo isto: stvar, ki naj bi film ubila (kina pa izpraznila), ga je dejansko naredila. Publike ni bilo namreč nič manj, ampak več, sami filmi – da ne govorim o filmski distribuciji in filmskem marketingu – pa so bili še inovativnejši. Smrt se je filmu – in kinu – vedno dobro podala.

Lansko in obenem najnovejšo »smrt filma« je promoviral Steven Soderbergh, ki je sporočil, da filmov – no, kinofilmov – ne bo več snemal, ker Hollywood filme in režiserje vse bolj utesnjuje, tako da se ne morejo več izraziti, kaj šele da bi lahko na platna spravili svoje avtorske vizije. Prikimali so mu mnogi. Tudi George Lucas in Steven Spielberg, ki sta dodala, da je Hollywood pred »velikim taljenjem«. Izraz »veliko taljenje«, alias »big meltdown«, so, kot se verjetno spomnite, uporabljali za finančni kolaps, ki nas je pripeljal v krizo, kar pomeni, da je hudo.

Naš odgovor je preprost: če je tako hudo, naj pridejo v Slovenijo. Bodo pač snemali slovenske filme. Prvič, slovenskih filmov je vse več, saj smo jih lani videli kopico, tudi serijo »samoplačniških« (*Prelomnica, Izhod, Izgubljen, da najden* itd.), kar pomeni, da filmski kapital v Sloveniji je. In drugič, Slovenci so voljni gledati slovenske filme, navsezadnje, lansko dokaj kilavo prodajo vstopnic so – vsaj ob izteku leta – reševali prav slovenski filmi, *Gremo mi po svoje 2* (100.000), *Čefurji raus* (50.000) in *Razredni sovražnik* (30.000). Kdo bi si mislil? In kdo bi si mislil, da bodo v Koloseju kdaj vrteli tri slovenske filme hkrati?

Čas je, da se Soderbergh, Lucas in Spielberg preselijo v Slovenijo. Budžeti bodo resda nižji, toda avtorskih vizij jim ne bo nihče ustavljal, kaj šele kompromitiral, kar pomeni, da ne bo tako hudo kot v Holly-

woodu. Selitev v Slovenijo bi jim izboljšala tudi samopodobo, saj bi lahko rekli, da so del renesanse – preporoda slovenskega filma.

Ne da je to kaj posebnega. Preporodi v zgodovini slovenskega filma so namreč stalnica. Ali bolje rečeno: slovenski film – večni razredni sovražnik – se stalno začinja znova. Vsakih nekaj let. Že vse tja od prvih kvikijev, ki jih je posnel Karol Grossmann. Najbolj famozno je kakopak slovenski film začel znova František Čap, češki Soderbergh-Lucas-Spielberg, ki se je natanko pred šestdesetimi leti preselil v Slovenijo, posnel *Vesno* in slovenskemu filmu vrnil nasmeh. Če bi mu pustili, bi lani dopolnil 100 let. Z veseljem.

Tule pa je še moja prva enajsterica:

Django brez okovov

Zveri južne divjine

Llewyn Davis

Gospodar

Gravitacija

Razredni sovražnik

Lincoln

Holy Motors

Tabu

Daleč za griči

Volk z Wall Streeta

MŠ jr.

FILMI

Abeceda seksa

The To Do List, 2013

Maggie Carey

Ocena: **ZADRŽAN**

Nimaš pojma!

Če zmiksate *Ameriško pito*, *Superhudo*, *Film 43* in *Pri pujsu*, dobite *Abecedo seksa*, le da izguba devištva tu ne muči kakega hormonskega fanta, ampak punco. In tu je trik: Brandy Clark (Aubrey Plaza), naivna piflarka iz Idaha, ameriška palačinka, se leta 1993 ne zadovolji le z izgubo devištva (to je za fante), ampak hoče doživeti kompletno abecedo seksa, tako rekoč »seks po spisku«, vse kataloške seksualne situacije (*handjob*, *blowjob*, *rimjob* itd.), tudi najpikantnejše in najgrotesknejše, toda ob tem lovljenju »totalnega seksa« izkusi to, kar običajno izkusijo fantje – da je seks že v osnovi nekaj komičnega, da kar vabi k samoponiževanju, da ga spiski le ovirajo (spomnite se le Don Giovannija), da se za seks ni treba nikomur opravičevati, ker je že sam seks neke vrste opravičilo, in da je projekt, ki nujno spodleti, ker partnerja nikoli ne dohitevata niti drug drugega niti svojih fantazij, navsezadnje, seks je vedno ta, ki šepeta: Nimaš pojma!

Adria Blues

Adria Blues, 2013

Miroslav Mandić

Ocena: **PROTI**

Čas se je ustavil.

Nekje v scenariju tega filma morda celo je film, toda v tem, kar vidite, ga ni. Začne se z velikim planom računalnika, nadaljuje pa ob morju, kjer ni niti enega samega Primorca. Vsi govorijo ljubljansko. Kakšno naključje! So se pa res našli! Spomnim se slovenskega filma, v katerem se je računalnik prerival s primorskim krajem, v katerem so vsi govorili ljubljansko – *Poletje v školjki*. Posnet je bil v osemdesetih, ko je Miroslav Mandić, tedaj fant iz Sarajeva, posnel

film *Življenje delavca*, ki je še vedno neke vrste yu-klasika. Potem Mandić igranega filma ni več posnel. Do zdaj. In dobro se je asimiliriral. To, da kot režiser, ki je posnel *Življenje delavca*, štepal TV-serijo *Top lista nadrealista* in doživel vojno, posnameš slovenski film, ki tudi res izgleda kot slovenski film (film le za tiste, ki so slovenskih filmov vajeni), bi bil morda dosežek, če bi šlo za parodijo, tako pa to ni le naivno, ampak že kar napaka. A po drugi strani: četudi bi Mandić sklenil, da bo zavestno parodiral slovenski film, ne bi mogel tako dobro ujeti tiste značilne zaležane inertnosti slovenskih filmov – oh, in slovenskih igralcev, ki scenarij berejo tako avtopilotsko, kot da je telefonski imenik. In ujame jo – skoraj brezhibno. Ker pa že takoj na začetku filma ugotovite, da se Sonja (Mojca Funkl), alias »Linda Love«, ena izmed junakinj, preživlja s telefonskim seksom, in da je poročena s Tonijem Griffom (Senad Bašić), legendarnim yu-rockerjem, ki je zaradi vojne nehal peti, tako da zdaj namesto kitare igra tetris (miks Mandića in Johnnyja Štulića), in ker se potem film prelevi v mozaično prepletanje in zapletanje navidez nepovezanih junakov (žena, ki jo mož vara, mož, ki odkrije »objem drevesa«, njegova ljubica iz Ženeve, receptor obmorskega hotela, zadolženi prodajalec masažnih stolov, gangster, ki zahteva Riffov comeback), je še huje, ker je Mandić očitno meril tako visoko kot Robert Altman s *Kratkimi zgodbami* ali pa Paul Thomas Anderson z *Magnolijo*. Tako kot je Mandić preponosen na tetris kot metaforo Tonijeve inertnosti in zaležanosti (stalno jo ponavlja), je preponosen tudi na Tonijevo stalno »šokiranost« ob ženinem telefonskem seksu – kot da sta se ravnokar spoznala, pa mu je ta svoj biografski detajl zamolčala. Hej, poročena sta! Poznata se! Slovenski film je bil vedno kralj takih nelogičnosti in takih metafor. Mandić je tako padel v slovenski film, da se mu zdi celo bolečina tega, ki je šel skozi vojno, primerljiva z bolečino Slovenke, ki jo je prevaral mož – ali pa bolečino Slovenca, ki prodaja masažne stole. Bolečina, ki je šla v ta film, je potrebovala slovensko preobleko, da bi bila sploh znosna. Nekje v tem filmu je vendarle film. In Mandić ga lahko zdaj, ko je iz sebe izpljunil to breme, tega patetičnega, inertnega, zaležanega Tonija Riffa (za katerega vsi v filmu hočejo, da se vrne), končno posname. Čas se ni ustavil. *Let's Twist Again!*

Ali-ali

Patatje Oorlog, 2011

Nicole van Kilsdonk

Ocena: **ZADRŽAN**

Vojni krompirček.

Če imaš miš, psa in očeta, je malo verjetno, da umrejo vsi trije hkrati, zato moraš dobiti le mrtvo miš in mrtvega psa, pa bo oče preživel. Tako razmišlja nizozemska deklica (Pippa Allen), ki po veri, da s svojimi obešenjaškimi fantazijami rešuje očeta, baziranega v Afganistanu, še najbolj spominja na onega fantiča iz Spielbergovega *Cesarstva sonca*.

Ana Karenina

Anna Karenina, 2012

Joe Wright

Ocena: **ZA**

Skok v svobodo.

Tolstojeva *Ana Karenina* je dobila že množico ekranizacij, kar govori o obsedenosti s kaznovanjem ženske, prešuštna Ane Karenine, velike grešnice – vsi so pač uživali v njenem skoku pod vlak. Tega se niso nikoli naveličali. In *Ana Karenina* je celotno 20. stoletje skakala pod vlak. Vmes je zamenjala le stas in glas – zdaj je pod vlak skočila Greta Garbo, zdaj Vivien Leigh, zdaj Sophie Marceau. 20. stoletje je bilo negotovo in nepredvidljivo – gotovo in predvidljivo je bilo le to, da bo *Ana Karenina* skočila pod vlak. Ob novi ekranizaciji *Ane Karenine*, ki jo je posnel Joe Wright, avtor prestižnih kostumskih romanc (*Prevzetnost in pristranost*, *Pokora*), se najprej vprašate: bo *Ana Karenina* na koncu skočila pod vlak ali ne? Bo to igro prekinil – in Ane ne bo vrgel pod vlak? Vsekakor, to bi lahko storil. Problem je le v tem, da so to že storili, davnega leta 1927, v holivudski *Ljubezni*, v kateri je *Ano Karenino* igrala Greta Garbo in ki je imela dva različna konca. V evropski verziji je *Ana* na koncu skočila pod vlak, v ameriški pa ne – happy end. Toda Wright, ki ohrani vse ključne momente originala (*Karenino* igra džejnaustenska Keira Knightley, *Karenina* postseksualni Jude Law, *Vronskega* pa metroseksualni Aaron Taylor-Johnson), ima v mislih nekaj bolj radikalnega: zgodbo, ki se začne z dvigom zavese, namreč predstavi kot simulacijo gledališke predstave, kot teater, saj vse – od scene do emocij – povsem stilizira, estetizira, koreografira in pantomi-